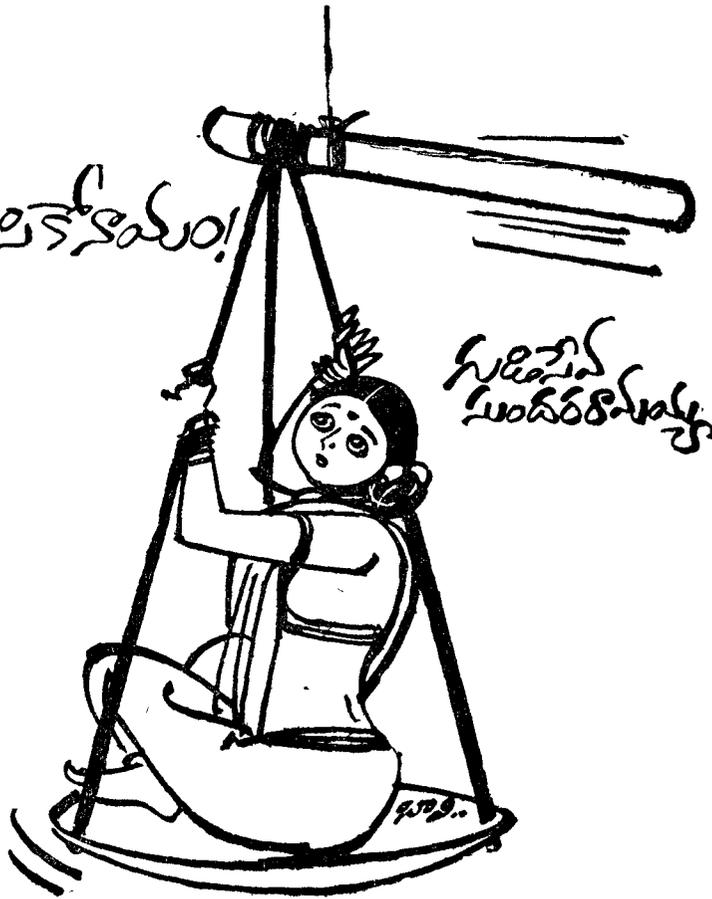

మరికొకసారి!

“సీతలు రేసిపోయిందిగా!”

పేరిగాడి మాటలు విని ఉత్పివద్దాడు సింహాచలం.

“సీకేమన్నా మతిసెలిందిందా?” అంటూ సులకమంచమీద లేచి కూర్చున్నాడు.

“బలేవోడివి మావా! ఏం తెలియనట్టు మాటాడుతుండావే?” నిక్కూరంగా పల్కాడు పేరిగాడు.

“నిజంరా! నాకేమీ తెలవదు!”

“ఇంటివక్కనున్నోడికి తెలవదంటే ఎవరు నమ్ముతారు మావా?”

“ఈ యిసయం నువ్వు చెప్పేదాకా నాకు తెలవదురా! సత్తెవెమాణకంగా! నిన్న మద్దానేళ నాకు వన్నంలో సేవల పులుసు వేసుకోమని యిచ్చింది కూడా! రేతిరి ఆలె ప్పంగా రావటంచేత పలకరించటానికి యీలు కు ద ర లే దు రా!” బాధగా పల్కాడు సింహాచలం.

“బహుశా నువ్వొచ్చేటప్పటికే యెల్లిపో యుంటాది” ఊహించి చెప్పాడు పేరిగాడు.

సీతలు అంతవని చేస్తుందని సింహాచలం విన్నవూ డిహించలేదు. ఆమె తత్వం అతనికి బాగా తెల్పు! రోజూ తప్ప తాగి యింటికి వచ్చే మొగుడుపెట్టే బాధలన్నింటినీ, సింహాచలానికి చెప్పకొని ‘నాబతుకీలా తగలబడింది తాతా!’ అని కన్నీరు కారేది. పెళ్లాన్ని చిత్రహింసలు పెట్టే సైదులును సింహాచలం చివాట్లు వేసెవాడు. కాని సైదులు ఏమీ అర్థంపెట్టేవాడుకాదు.

‘మగడు రాగుతాడు. తిరుగుతాడు. ఇంకా ఎన్నో సేల్తాడు. అయన్నీ నిలదీసి లడిగేటి అధికారం ఆడదాని కెవడివ్వాడు మావా?’ అని ఎదురు ప్రశ్న వేసెవాడు. ఒక్కోసారి సింహాచలం కళ్ళముందే, సీతలును దెబ్బలు కొట్టేవాడు. ఆదృశ్యం చూస్తుంటే సింహాచలం గుండె తడుక్కుపోయేది. ‘ఆడ కూతుర్ని కొట్టడానికి ఆడికి సేతులెలా వత్తున్నాయి!’ అని మనస్సులోనే బాధపడేవాడు

“ఇంకా యేటిమావా, ఆలోసిత్తుండావ్!”

ఆడ సైదులుగాడు ఉప్పురుమంటూ కూకున్నాడు. మనోళ్లంతా ఆడిదగ్గరే వున్నారు. యెళ్లాంరా!” అంటూ పేరిగాడు వరదానంగా పుచ్చ సింహాచలాన్ని వెంట బెట్టుకు వెళ్లాడు.

సింహాచలాన్ని చూడగానే సైదులు బావురుమున్నాడు.

“సిమ్మాచెలంమావా! సీతలు నా కొంప ముంచేసినాది! నన్ను అన్నాయంచేసి యెల్లి పోయిందోయ్!”

సైదులు పరిస్థితి చూస్తుంటే సింహాచలానికి జాలి కలిగింది. పెళ్లామంటే ఎంతో ప్రేమవున్నట్లు మాటాడుతున్న సైదులు మాటలు సింహాచలాన్ని ఆశ్చర్యపర్చాయి. అతన్ను చేస్తున్నదంతా పటనేనని, సీతలంటే అతని కపలు ప్రేమలేదన్న విషయం సింహాచలానికి తెల్పు. మొగుడు రిజిబండిమీద నంపాదించినదంతా అతని తాగుడికి, జల్లాలకు నరిపోతుందన్న విషయాన్ని గ్రహించి సీతలుకూడా ఓస్యాక్టరీలో కూలీగా చేరింది. ఆమె కూలీగా చేరిన దగ్గర్నుంచీ సైదులు జల్లాలు మరింత పెరిగిపోయాయి. బాంబు నంపాదనకూడా అతని సరదాలకు వారతి కర్పూర మైంది. మొగుడికి భయపడి అడిగినప్పడల్లా లేదనకుండా డబ్బులిచ్చేది అయినా ఒంటిమీద దెబ్బలు మామూలే!

“మావా! యేల్లేటప్పడు నీకేమైనా పెప్పిందా?” ఆత్రంగా అడిగాడు సైదులు.

“అసలు ఇది యెల్లిపోయిన యిసయం పేరిగాడు పెప్పవరకు నాకు తెలవదురా! నేను వచ్చేసరికి సానా రేతిరయింది” అన్నాడు సింహాచలం.

“ఇలా జరుగుతుందిని నీవాడూ అనుకో రేదు మావా!” అంటూ సైదులు సింహాచలాన్ని కౌగలించుకుని చిప్ప పిల్లవాడిలా ఏడ్చాడు. అతన్నీ ఎలా ఓదార్చాలో సింహాచలానికి అర్థం కాలేదు. కాని అక్కడకు చేరినవారంతా తలో మాట అని సైదులును ఓదార్చడానికి ప్రయత్నించారు.

“ఇంకా నయం! పిల్లా జెల్లా లేరు కాబట్టి సరిపోయింది” అన్నాడు ఏడుగురు పిల్లలను కన్న తండ్రి.

“కోపం వచ్చి మొగుడు ఓ దెబ్బ యేస్తే తప్పా? ఆమాత్రం ఓరుకోలేదా పెళ్లా మన్నది” అన్నాడు పెళ్లాం అడుగుజాడల్లో నడిచే ఓ మొగుడు.

“విషవకాఁ! విషవ బుద్ధులు! ఎంతైనా అడదాని కింత తెగింపు పనికిరాదు” అంది ఆరేళ్ల క్రితం మొగుణ్ణి వదిలేసి వచ్చిన ఓ యిల్లాలు.

“ఆ... అదెక్కడికి పోతుందిలే! కొత్త మోజు తీరాక అదే పరిగెత్తు కొన్నాది” అన్నాడు నాలుగో పెళ్లాం కోసం గాలిస్తున్న విభయేళ్ల వడుచువాడు.

“తీసికెళ్ళినంత మాత్రాన ఆ యెంకటా చలం దీన్ని మనువాడతాడేమిటి?” అంటూ సందేహాన్ని వెలిబుచ్చింది పెళ్లి కాకుండానే అబ్బాయిని కన్న ఓ కన్నతల్లి.

రోడ్డు మీద కౌన్సిలర్ గారు కన్పించగానే అందరూ తక్కువ నోళ్లు మూశారు. కూర్చున్నవాళ్లంతా నిలబడ్డారు. కొంతమంది అయనకు ఎదురు వెళ్లారు. ఎక్కన్న అయ్యాక కౌన్సిలర్ గారు ఈ గూడెంలోకి

అడుగు పెట్టడం యిది నాలోసారి. మొట్టమొదటిసారిగా దండలతో వూరేగుతూ వచ్చారు. అన్నాడు వచ్చారన్న మాటేకాని గూడెంలోని వాళ్లతో మాట్లాడటానికి ఆయనకు

పైను దొరకలేదు రెండోసారి పైమంతా ఆ రోడ్డు కంట్రాక్ట్ చేస్తున్న వ్యక్తిరోడ్డు ఎలా వేయించాలో చెప్పటానికే సరిపోయింది.

ఎందుకంటే ఆ కంట్రాక్టర్ అతని సహోదరుడే! మూడోసారి వచ్చినప్పుడు మాత్రం గూడెంలోని వాళ్లను పక్కరించాడు. తను ఆ

గూడెంకు ఎంతో సహాయం చేసే వుద్దేశంతో వున్నట్లు, అందుకు అందరి సహకారం అవసరమని ప్రవచనానం చెప్పాడు. తను

రాబోయే ఎక్కన్నతో నెగ్గితే తప్పకుండా గూడెంకు నీటి కొళాయిలు ఏర్పాటు చేస్తానని చెప్పాడు. అంతేకాదు కంకరరోడ్డు కూడా వేయిస్తానన్నాడు. ఆయనగారి మాటలకు, చేతలకు ఎన్ని కిలోమీటర్ల దూరం వుంటుందో

ఆ గూడెంలోని వాళ్లందరూ తెల్పు! ఎందుకంటే గత వదేళ్ల నుండి పోటీ లేకుండా ఆ వార్డు నుంచి ఎన్నిక అవుతున్నాడతను. ఇప్పుడిప్పుడే అతనికి పోటీగా ఎవరైనా పోటీగా

నిలబడితే బాగుంటుందనే అభిప్రాయం గూడెంలోని చాలామంది మనస్సుల్లో కల్గి సాగింది. ఆ విషయం తెల్సినవాడు కావటం చేతనే నాలోసారి గూడెంలోకి వచ్చాడు. సైదులును పక్కరించటానికి. సైదులును చేతిలో పెట్టుకొంటే గెలుపు భాయమన్న

విషయం ఆ రాజకీయ చతురునికే ఎవ్వరూ చెప్పనక్కర్లేదు.

“ఏరా సైదులూ! నేవిన్నది నిజమేనా?” అంటూ సైదుల్ని పక్కరించారు కౌన్సిలర్ గారు.

సైదులు గడగడలాడుతూ “నిజమే నయ్యగారూ! నా కన్నాయం జరిగిపోనాది” అన్నాడు.

“చక్కగా సంపాదించిపెట్టే మొగుడుండగా దానికేం రోగంరా?” చిరాకుగా అన్నారు కౌన్సిలర్ గారు.

“రోగడ తాగొచ్చి అప్పుడప్పుడు సిన్నగా కొట్టేవాణ్ణి దొరా! కాని ఈ మధ్యులు దాని వంటిమీద సెయ్యే ఏయటం లేదయ్యా! దానికేం కట్టుమొచ్చి యిలాంటిపని చేసింది?” తనదేమీ తప్ప లేదన్నట్లుగా మాట్లాడేడు సైదులు.

వి చి కి త్న

హేతువాదం చెరుగుతోంది
ఈమాత్రం ఒక్కెళ్లగా అని,
వేదసారం అడుగుతోంది,
ఆ మాత్రం ఎటుక లేదా అని.
మానవత్వం నలుగుతోంది,
ఏమాత్రం సేమకుంటే ఏమో అని!

- అవసరాల రామకృష్ణారావు

కౌన్సిలర్ గారు వెంటనే అందుకొని “ఒక్క పాగరెక్కి చేసే పన్నరా యివి! అణిగి మణిగి వుండాలింది పోయి ఎంతకు తెగించింది? మొగుడంటే భయభక్తులు లేక పోయాక యింక అదేం సంసారం చేస్తుందిరా? నువ్వు విచారించకు! ఎవరు తీసుకొన్న గోతిలో వాళ్లే పడ్డారు” అంటూ అప్యాయంగా సైదులు విపు తట్టారు.

“నాకేం సేయాలో తెలియటంలేదయ్యా” విచారంగా అన్నాడు సైదులు.

“సైదులూ! ఒక విషయం చెప్పున్నాను గుర్తుంచుకో! అడది ఎప్పుడూ మగవాడికి లొంగే వుండాలి. అది ధర్మం. అలాకాకుండా మగవాణ్ణి ధిక్కరించి ‘నువ్వెంత?’ అంటూ బయటకు వెళ్ళిందంటే అది పతనానికి హేతువు. సీతాలు పోయిందని నీవు బాధపడనక్కర్లేదు. అలాంటి నీతిలేని దాలో కాపురం

చేసేదానికంటే ఓంటరి జీవితమే నయం!” అన్నారు కౌన్సిలర్ గారు చుట్టూ చూస్తూ. అప్పటిదాకా మౌనంగా వున్న సింహచలం సైదులు భజించిన దేయివేసి “అయ్యగారు సెప్పింది నిజమేరా! ఇలా యిచారినూ కూకుంటే పయోజనం వుండదు. జరిగిందేదో జరిగిపోనాది. పోయి నీపని సూసుకో!” అన్నాడు.

“వెళ్ళొస్తారా సైదులూ! ధైర్యంగా వుండు!” అనేసి వెళ్లిపోయారు కౌన్సిలర్ గారు. గూడెంలోని కొంతమంది ఆయన వెనకలే కొంత దూరం వెళ్లి సాగనంపి తిరిగి వచ్చారు.

“నేను కూడా యెళ్ళొస్తారా సైదులూ!” అంటూ తుండుగుడ్డ భుజాన వేసుకొన్నాడు సింహచలం.

“నువ్వుకూడా అప్పుడే యెల్తున్నావా, మావా?” అంటూ దిగులుగా అడిగాడు సైదులు.

“ఇయ్యా, మా సావుకారు గారింట్లో సుబకార్యమంది. ఆరింటికి యియ్యాల పెద్ద పెద్దల్లంతా వత్తారంట అడ సేయాల్సిన పనులు సా నా వు న్నాయి. నే వెళ్ళొత్తా” అనేసి తన యింటవేపు నడిచేడు సింహచలం.

మరో అరగంటలో కాలకృత్యాన్ని ముగించుకొని షావుకారు గారింటికి బయల్దేరాడు సింహచలం.

అతనంటే ఆ గూడెంలోని వాళ్లకెంతో అభిమానం. వయస్సులో కూడ అందరికంటే పెద్దవాడు. అందుచేత అక్కడతనికి గౌరవ మర్యాదలకు లోటులేదు కాని వాళ్లందరికీ ఒక్కటే దిగులు. సింహచలం ‘నా’ అనే వాళ్ళ లేకుండా పోయారని! జీవితంలో ఎన్నో కష్టనష్టాలకు గురయ్యాడతను చేతి కందిన కొడుకు కలరావచ్చి దుర్మరణానికి బలి కావటం అతని జీవితంలో తిరుగులేని దెబ్బ. ఆ దెబ్బ నుండి తేరుకోక ముందే భార్య గుండె జబ్బులో మరణించింది ఎన్ని దెబ్బలు తిన్నా అతని గుండె ధైర్యం చలించలేదు. కాని వయోభారంచేత శక్తిని క్రమేపీ లోల్చేయాడు. అతనికి అంతకాలం జీవనాన్ని కలుగజేసిన రిజెనెషన్ త్రొక్క లేకపోయాడు. జీవనోపాధికి మార్గాలు వెతుక్కొట్టున్న తరుణంలో షావుకారుగారి దగ్గర తో మాలి ఉద్యోగం దొరికింది సింహచలంకి

షావుకారుగారు ఆ పూర్ణా పెద్ద వ్యాపారవేత్త. మంచి పలుకుబడి, రాజడి పుష్ట వ్యక్తి. ఆయన చాలాకాలం నుంచి అపురూపంగా వెంచుకొన్న పూలతోటకు సింహచలాన్ని మాలిని చేశాడు. పేరుకు తోటమాలి అయినా ఆ యింట్లో చిన్న చిన్న పనులు చాలావరకు సింహచలమే చూస్తుండే వాడు కొద్ది కాలంలోనే యింట్లో వాళ్ల మన్ననలను పొందకల్గడతను. షావుకారు గారికి సింహచలమంటే మంచి నమ్మకం వచ్చింది.

సింహచలం వెళ్లే సరికి షావుకారుగారిల్లు చాలా సందడిగా వుంది, గేటు తీసుకొని లోపలికి వస్తున్న సింహచలాన్ని చూడగానే "సింహచలం! చీకటితోనే రమ్మన్నానుగా! ఇంత ఆలస్యం చేశావ్?" అని అడిగారు షావుకారుగారు.

"గూడెంలో కొంచెం ఆలెప్పుయిన దండి!" అన్నాడు సింహచలం తప్ప చేసిన వాడిలా తలవంచుకొని.

"అయితే జరగాల్సిన పనులు చాలా వున్నాయి. నారాయణ, సోములు అంతా పని చేస్తున్నారు. నువ్వుకూడా వెళ్లి సాయం చెయ్" అని చెప్పేసి యింట్లోకి వెళ్లారాయన. అంతా కల్చి ఆ సాయంత్రానికల్లా షావుకారుగారింటిని ఎంతో ఆందంగా అలంకరించారు.

రంగులను వెదజల్లే షామియానాలతోను,

మడిసికో నాయం !

కాంటులను విరజిమ్మే విద్యుద్దీపాలతోను పెళ్లివారి యిల్లులా కళకళ లాడుతోంది. విశాలమైన ఇంటి ప్రాంగణంలో టేబుల్స్ను, కుర్చీలను చక్కగా ఆమర్చారు. ఓ ప్రక్కగా ఎత్తయిన వేదికను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఇంటివెనుక వేసిన పందిట్లో ఆ రోజు విందుకు కావల్సిన వదార్దాలన్నీ శరవేగంతో తయారవు తున్నాయి.

సాయంత్రం ఆరు దాటాక అతిథులు ఒక్కరోక్కరే రావటం ప్రారంభించారు. విలు వైన వాహనాలమీద, ఖరీదైన దుస్తులతోను వచ్చే బంధువులను, స్నేహితులను చిరు నవ్వుతో ఆహ్వానించారు షావుకారుగారు.

ప్రొద్దున్నుంచి బాగా పనిచేసే వుండటం చేత బాగా అలసిపోయిన సింహచలం తోటలో ఓ ప్రక్కగా కూర్చున్నాడు.

ఆహ్వానితులంతా వచ్చాక ఆపూరి చైర్మన్ వారితోపా మరకొంతమంది పురపంచులు వేదిక నలంకరించారు. అందరూ ఆ నాటి శుభకార్యాన్ని గురించి ముచ్చటిస్తూ, షావు కారుగారి విశాల దృక్పథాన్ని, ఆదర్శ హృద యాన్ని, ఆత్మ ధైర్యాన్ని శ్లాఘించారు.

పరధ్యాంతో ఉపవ్యాసాలను ఆలకిస్తున్న సింహచలం కౌన్సిలర్ గారి కంఠం వినించ గనే రక్కున లేచి నిలబడ్డాడు. ఆయన

చెప్పే విషయాలను వినాలనే కుతూహలం అతనిలో అధికమైంది. మెల్లగా అడుగులు వేస్తూ ముందుకు వెళ్లాడు.

కౌన్సిలర్ గారి కంఠం ఖంగున వ్రోగు తూచింది.

"ఈరోజు చాలా సుదినం. శ్రీ శేషిన తారంగారు కేవలం దయాార్థ హృదయులు మాత్రమే కాదని, గొప్ప ఆదర్శవాదులుకూడా సని ఈనాడే రుజువుచేసుకుంటున్నారు. ఈ రోజుల్లో ఆదర్శాలు వర్తించటం చాలా తేలిక కాని ఆవరణలో పెట్టడం కష్టసాధ్యం. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఆయనగారు తన కుమార్తెకు పునర్వివాహం చేయటానికి నిశ్చయించి ఈరోజు తాంబూలాల పుచ్చుకో వటం నిజంగా అభినందించాల్సిన విషయం.

నిజం చెప్పాలంటే ఆయనగారి కుమార్తె కూడా ఎంతో యోగ్యురాలు. అడదంటే అబలకాదని నిరూపించుకొన్న ఆదర్శ మహిళ ఆవిడ. అడవారి హక్కులు కోసం, స్వాతంత్ర్యం కోసం భర్తతోనేపోరాడి చివరకు విడుదలైంది విజయాన్ని సాధించిన విజేత ఆవిడ. అసలు అడది మగాడికి లొంగి వుండా ల్సిన అవసరం ఏమిటి? తనకు నచ్చినవాడితో సంసారంచేసే హక్కు ఆమెకుంది. ప్రస్తుతం ఈమెను వివాహం చేసుకోబోతున్నయువకుడు

సురేష్ కూడా గొప్ప అభ్యుదయ భావాలుగల వ్యక్తి. విశాల హృదయుడు. అందుచేతనే వివాహం కాగానే అల్లుణ్ణి ఫారిన్ పంపించ టానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు షావుకారు గారు. కాబట్టి నేను మీ ఆందరికీ మనవిచేసే దేమిటంటే శేషవతారంగారి లాంటి విశాల హృదయులు, ఆయన అల్లునిలాంటి అభ్యు దయ వాదులు మన సంఘంలో యింకా యింకా తయారవ్వాలి. అప్పుడే మనదేశం ప్రగతివధాన పురోగ మిస్తుంది....." జన మంతా చప్పట్లు కొట్టారు.

కౌన్సిలర్ గారి మాటలు వినేసరికి సింహ చలానికి పిచ్చెక్కినట్లయింది.

"ఏమిటో. ఈ మారుదారి పెన్నెంచకం. నేసినపని ఒకటే అయినా ఒకరికి సివాట్లు, సెవ్వుడెబ్బలు! మరొకరికి నవ్వుట్లు, సెమ్మి దండలు..... మడిసికో నాయం..." అని గొణుక్కుంటూ తోటలోకి వెళ్లాడు సింహచలం.

